# سُورَةُ هُودٍ (مَكيّة)

## بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓرۚ كِتَٰبٌ أُحۡكِمَتۡ ءَايَٰتُهُۥ ثُمَّ فُصِّلَتۡ مِن لَّدُنۡ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴿١﴾ ( الر) لەسەرەتای سورەتی (البقرة)
ڕاڤە کراوە. ئەمە کتێب و پەیامێکە (لەو پیتانە پێکهاتووە) کە ئایەت و یاساکانی بەشێوەیەکی ڕاست و دروست
پێکەوە پەیوەست کراون و جۆشدراون، پاشان درێژەیان پێدراوە و ڕوون کراونەتەوە لەلایەن زاتێکەوە کە داناو
بە ئاگاو لێزانە. أَلَّا تَعۡبُدُوٓاْ إِلَّا ٱللَّهَۚ إِنَّنِي لَكُم مِّنۡهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ﴿٢﴾ گرنگترین پەیامی ئەوەیە) کە: جگە لە
خوا کەس مەپەرستن، بەڕاستی من (واتە محمد صلى الله عليه وسلم) لەلایەن خواوە ترسێنەرو مژدەدەرم بۆتان.
وَأَنِ ٱسۡتَغۡفِرُواْ رَبَّكُمۡ ثُمَّ تُوبُوٓاْ إِلَيۡهِ يُمَتِّعۡكُم مَّتَٰعًا حَسَنًا إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤۡتِ كُلَّ ذِي فَضۡلٍ
فَضۡلَهُۥۖ وَإِن تَوَلَّوۡاْ فَإِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيۡكُمۡ عَذَابَ يَوۡمٍ كَبِيرٍ ﴿٣﴾ هەروەها )خەڵکینە)! داوای لێخۆشبوون لە
پەروەردگارتان بکەن، لەوەودوا بگەڕێنەوە بۆ لای، ئەوکاتە بەچاکی دەتانژێنێت بەژیانێکی چاک، تا کاتێکی
دیاریکراو، هەروەها پاداشتی هەموو خاوەن چاکەیەک بەزیادەوە دەداتەوە، خۆ ئەگەر (ئێوە) پشت هەڵکەن و
گوێڕایەڵی فەرمانی خوا نەبن، ئەوە بەڕاستی من دەترسم کە سزای ڕۆژێکی گەورە و سەخت یەخەتان پێ
بگرێت (کە ڕۆژی قیامەتە، یان ئەو ڕۆژەی خوای گەورە لە ناوتان دەبات). إِلَى ٱللَّهِ مَرۡجِعُكُمۡۖ وَهُوَ عَلَىٰ
كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٌ ﴿٤﴾ گەڕانەوەتان هەر بۆ لای خوایە، هەر ئەویش دەسەڵاتی بەسەر هەموو شتێکدا هەیە. أَلَآ
إِنَّهُمۡ يَثۡنُونَ صُدُورَهُمۡ لِيَسۡتَخۡفُواْ مِنۡهُۚ أَلَا حِينَ يَسۡتَغۡشُونَ ثِيَابَهُمۡ يَعۡلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعۡلِنُونَۚ إِنَّهُۥ
عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿٥﴾ ئاگاداربن بەڕاستی ئەو (خوانەناسانە) خۆیان دادەنەوێنن، بۆ ئەوەی (بەخەیاڵی
خۆیان) بەوە خۆیان لەخوای گەورە یان لە پێغەمبەر بشارنەوە، ئاگاداربن کە خوا ئاگای لێیانە کاتێک دەچنە ناو
جێگەوە و خۆیان دادەپۆشن، هەروەها دەزانێت چی دەشارنەوە و چی ئاشکرا دەکەن )لە کردارو گوفتارو
نیەتیان) چونکە بەڕاستی ئەو خوایە زانایە بەوەی لە دڵ و دەروون و سینەکاندا حەشار دراوە. ۞ ج١٢ وَمَا
مِن دَآبَّةٖ فِي ٱلۡأَرۡضِ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِ رِزۡقُهَا وَيَعۡلَمُ مُسۡتَقَرَّهَا وَمُسۡتَوۡدَعَهَاۚ كُلّٞ فِي كِتَٰبٖ مُّبِينٖ ﴿٦﴾ هیچ
زیندەوەرێك نیە لەم زەویەدا ڕزق و ڕۆزیەکەی لەسەر خوا نەبێت و ئاگادارە بەشوێنی حەوانەوە و شوێنی
دەرچوونیان، هەموو شتێك تۆمارە لە دۆسیەی ئاشکرادا لە (لوح المحفوظ) دا. وَهُوَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلۡأَرۡضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ وَكَانَ عَرۡشُهُۥ عَلَى ٱلۡمَآءِ لِيَبۡلُوَكُمۡ أَيُّكُمۡ أَحۡسَنُ عَمَلٗاۗ وَلَئِن قُلۡتَ إِنَّكُم

مَّبۡعُوثُونَ مِنۢ بَعۡدِ ٱلۡمَوۡتِ لَيَقُولَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا سِحۡرٞ مُّبِينٞ ٧ ئەو خوایە زاتێکە
ئاسمانەکان و زەوی لە ماوەی شەش ڕۆژدا دروستکرد، تەختی فەرمانڕەوایەتی (کە دروستکراوێکی زۆر گەورە
و شکۆمەندە) لەسەر ئاو بوو، تا تاقیتان بکاتەوە کە کێتان کاری چاکتر ئەنجام دەدات (فەرمانبەردارێکی چاکە)
و سوێند بەخوا ئەگەر بڵێیت بەڕاستی ئێوە زیندوو دەکرێنەوە دوای مردن، بێگومان ئەوانەی کە بێ باوەڕ بوون
دەڵێن: ئەم قسە و باسە هیچ نیە، تەنها جادوویەکی ئاشکرایە. وَلَئِنۡ أَخَّرۡنَا عَنۡهُمُ ٱلۡعَذَابَ إِلَىٰٓ أُمَّةٖ مَّعۡدُودَةٖ
لَّيَقُولُنَّ مَا يَحۡبِسُهُۥٓۗ أَلَا يَوۡمَ يَأۡتِيهِمۡ لَيۡسَ مَصۡرُوفًا عَنۡهُمۡ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ ٨ سوێند
بەخوا ئەگەر سزادانیان دوا بخەین تا چەند کاتێکی دیاریکراو، ئەوە بێگومان (بە گاڵتەوە) دەڵێن: چی ئەو
سزایەی بەند کردووە و دوای خستووە و کوا بۆ پێش نایەت؟ ئاگاداربن! ئەو ڕۆژەی یەخەیان پێدەگرێت
کەسیان لێی دەرباز ناکرێت و لەکۆڵیان نابێتەوە، ئەو سزایەش کە ئەوان گاڵتەیان پێدەکرد، دەیانگرێتەوە. وَلَئِنۡ
أَذَقۡنَا ٱلۡإِنسَٰنَ مِنَّا رَحۡمَةٗ ثُمَّ نَزَعۡنَٰهَا مِنۡهُ إِنَّهُۥ لَيَـُٔوسٞ كَفُورٞ ٩ سوێند بەخوا ئەگەر خێر و خۆشی و
ئاسوودەییەکمان بە ئادەمیزاد بچێژین، لەوەودوا (بۆ تاقیکردنەوەی) لێی بسێنینەوە، ئەوە بەڕاستی دەبینیت ئەو
کەسە نائومێدو بێ هیوا و سوپاس ناپەزێرە و قسەو گوفتاری بۆنی بێ باوەڕی و خوانەناسی لێ دێت. وَلَئِنۡ
أَذَقۡنَٰهُ نَعۡمَآءَ بَعۡدَ ضَرَّآءَ مَسَّتۡهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ ٱلسَّيِّـَٔاتُ عَنِّيٓۚ إِنَّهُۥ لَفَرِحٞ فَخُورٌ ١٠ هەروەها ئەگەر
دوای ئە و تەنگانە و ناخۆشیەی کە تووشی بوو، نازو نیعمەتی پێ بچێژین، ئەوە بێگومان دەڵێت: ئیتر هەرچی
هەژاری و ناخۆشیە لە کۆڵم بۆتەوە و بەسەر چووە، چونکە بەڕاستی زۆر خۆشحاڵە و شانازی بەخۆیەوە
دەکات و لە خۆی بایی دەبێت (وا دەزانێت هەروا ژیانی بەردەوام دەبێت). إِلَّا ٱلَّذِينَ صَبَرُواْ وَعَمِلُواْ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ وَأَجۡرٞ كَبِيرٞ ١١ جگە لەو کەسانەی کە خۆگرو ئارامگر بوون و کارو و
کردەوە چاکەکانیان ئەنجامداوە (لە خۆشی و ناخۆشیدا سروشتی خواناسیان ناگۆڕێت) ئا ئەوانە لێخۆش بوون
و پاداشتی گەورە و فراوانیان بۆ هەیە. فَلَعَلَّكَ تَارِكُۢ بَعۡضَ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيۡكَ وَضَآئِقُۢ بِهِۦ صَدۡرُكَ أَن يَقُولُواْ
لَوۡلَآ أُنزِلَ عَلَيۡهِ كَنزٌ أَوۡ جَآءَ مَعَهُۥ مَلَكٌۚ إِنَّمَآ أَنتَ نَذِيرٞۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ وَكِيلٌ ١٢ جا لەوانەیە تۆ
(ئەی پێغەمبەر) واز بهێنیت لە هەندێ لەو باسانەی کە بە (وحی) بۆت ڕەوانەکراوە و دڵتەنگ و سەغڵەت
بیت نەوەکو بڵێن: ئەوە بۆ گەنجینەیەك (لە زێڕو زیو) دانەبەزیوەتە سەری، یان فریشتەیەك بۆ گەیاندنی پەیامەکە
نەهاتووە لەگەڵیدا، (تۆ خەفەت مەخۆ) چونکە بەڕاستی تۆ تەنها ترسێنەری، خوا خۆیشی ئاگادارو چاودێرە
بەسەر هەموو شتێکدا (حیسابیان بۆ دەکات). أَمۡ يَقُولُونَ ٱفۡتَرَىٰهُۖ قُلۡ فَأۡتُواْ بِعَشۡرِ سُوَرٖ مِّثۡلِهِۦ مُفۡتَرَيَٰتٖ

وَٱدۡعُواْ مَنِ ٱسۡتَطَعۡتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ١٣ بەڵکو (لەگەڵ ئەو هەموو بەڵگانەدا) ئەوانە
دەڵێن کە محمد قورئانی هەڵبەستووە، پێیان بڵێ: جا ئێوەش دە سوورەتی هەڵباستراو وێنەی ئەم قورئانە بهێنن،
هەر کەسیش لە خوا گەورە بەدەر، دەتوانن، بانگ بکەن )بۆ هاوکاریتان پەنای بۆ بەرن) ئەگەر ڕاست
دەکەن. فَإِلَّمۡ يَسۡتَجِيبُواْ لَكُمۡ فَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّمَآ أُنزِلَ بِعِلۡمِ ٱللَّهِ وَأَن لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۖ فَهَلۡ أَنتُم مُّسۡلِمُونَ ١٤
جا ئەگەر (خوانەناسان) نەهاتن بەدەم ئەم داوایەتانەوە، ئەوە ئیتر چاك بزانن و دڵنیابن کە بەڕاستی ئەم قورئانە
هەر بە ئاگاداری خوای گەورە دابەزێنراوە و بشزانن جگە لەویش خوایەکی تر نیە، ئایا ئیتر ئێوە (ئەی بێ
باوەڕان) ملکەچ دەبن؟ مَن كَانَ يُرِيدُ ٱلۡحَيَوٰةَ ٱلدُّنۡيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيۡهِمۡ أَعۡمَٰلَهُمۡ فِيهَا وَهُمۡ فِيهَا لَا
يُبۡخَسُونَ ١٥ هەر کەسێك تەنها ژیانی دنیاو ڕازاوەیی و (خۆشگوزەرانی) یەکەی بوێت. ئەوە پاداشتی هەوڵ
و کۆششی ئەو جۆرە کەسانە دەدەینەوە لە دنیادا، ئەوانیش تێیدا هیچیان لێکەم ناکرێتەوە.أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَيۡسَ
لَهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ إِلَّا ٱلنَّارُۖ وَحَبِطَ مَا صَنَعُواْ فِيهَا وَبَٰطِلٞ مَّا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ١٦ ئا ئەوانە ئەوانەن کە لە
ڕۆژی دوایدا جگە لە ئاگری دۆزەخ هیچی تریان بۆ نیە و ئەوەی کە کردیان لە دنیادا پووچەڵ بووە و بێ
نرخە، هەروەها ئەو کاروکردەوەی کە دەیانکرد بەتاڵ و پووچ و بۆشە. أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٖ مِّن رَّبِّهِۦ وَيَتۡلُوهُ
شَاهِدٞ مِّنۡهُ وَمِن قَبۡلِهِۦ كِتَٰبُ مُوسَىٰٓ إِمَامٗا وَرَحۡمَةًۚ أُوْلَٰٓئِكَ يُؤۡمِنُونَ بِهِۦۚ وَمَن يَكۡفُرۡ بِهِۦ مِنَ
ٱلۡأَحۡزَابِ فَٱلنَّارُ مَوۡعِدُهُۥۚ فَلَا تَكُ فِي مِرۡيَةٖ مِّنۡهُۚ إِنَّهُ ٱلۡحَقُّ مِن رَّبِّكَ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يُؤۡمِنُونَ
١٧ ئایە ئەو جۆرە کەسانەی کە باس کران) وەکو ئەو کەسە وایە کە لەلایەن پەروەردگاریەوە هەموو شتێکی بۆ
ڕوون کراوەتەوە، (ئەمیش باوەڕی پێیەتی چونکە) پێغەمبەرێك بەڵگەنامەی خوا دەخوێنێتەوە و لە پێش
ئەمیشەوە پەیامەکەی موسا (کە تەوراتە) پێشەواو ڕەحمەت بووەوە، ئەو جۆرە کەسانەی (کە ژیرو هۆشمەدن)
باوەڕی پێ دەهێنن، جا ئەو دەستە و کۆمەڵانەی کە باوەڕ بەم پەیامە ناکەن، ئەوە ئاگری دۆزەخ چاوەڕێیانە،
نەکەیت تۆ لەجۆرە گومانێکدا بیت لەم قورئانەو لەم پەیامە، چونکە بەڕاستی ئەوە حەقیقەتە و لەلایەن
پەروەردگارتەوە بۆت ڕەوانە کراوە، بەڵام زۆربەی خەڵکی باوەڕ ناهێنن. وَمَنۡ أَظۡلَمُ مِمَّنِ ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ
كَذِبًاۚ أُوْلَٰٓئِكَ يُعۡرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمۡ وَيَقُولُ ٱلۡأَشۡهَٰدُ هَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ كَذَبُواْ عَلَىٰ رَبِّهِمۡۚ أَلَا لَعۡنَةُ ٱللَّهِ عَلَى
ٱلظَّٰلِمِينَ ١٨ کێ لەوە ستەمکارترە کە درۆ بەناوی خواوە هەڵببەستێت (بەوەی کە بڵێ خوا هاوەڵ یان کوڕی
هەیە) ئەوانە نیشانی پەروەردگاریان دەدرێن و شایەتەکانی قیامەت، کە فریشتە و پێغەمبەران و بانگخوازانن
دەڵێن: ئا ئەوانە ئەوانەن درۆیان کرد بەدەم پەروەردگاریانەوە، ئاگاداربن! نەفرەتی خوا لەسەر ستەمکارانە...

ٱلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَيَبۡغُونَهَا عِوَجٗا وَهُم بِٱلۡأٓخِرَةِ هُمۡ كَٰفِرُونَ ﴿١٩﴾ ئەوانەی بەنەرم و نیانی و
لەسەرخۆ بەرهەڵستی پەیامی خوا دەکەن و بەلاری دەیانەوێت و دەیانەوێت بە هەڵەو ناتەواوی بیناسێنن
بەخەڵکی و ئەوانە بەرۆژی دوایی بێ بڕوان. أُوْلَٰٓئِكَ لَمۡ يَكُونُواْ مُعۡجِزِينَ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَمَا كَانَ لَهُم مِّن
دُونِ ٱللَّهِ مِنۡ أَوۡلِيَآءَۘ يُضَٰعَفُ لَهُمُ ٱلۡعَذَابُۚ مَا كَانُواْ يَسۡتَطِيعُونَ ٱلسَّمۡعَ وَمَا كَانُواْ يُبۡصِرُونَ ﴿٢٠﴾ ئا ئەوانە
خۆیان دەستەوستان نەکردووە لە زەویداو لە دەستی خوا دەرچن، بێجگە لە خوا هیچ پەناو یارمەتیدەرێکیان
نیە (کەس فریایان ناکەوێت) و سزایان بۆ چەند بەرامبەر دەکرێت، ئەوانە لە دنیادا ئەوەندە ڕقیان لە حەق و
ڕێگەی خوا بوو، ئەوانە نەیاندەتوانی گوێ بگرن و ڕاستی ببینن. أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ وَضَلَّ
عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يَفۡتَرُونَ ﴿٢١﴾ ئا ئەوانە ئەوانەن کە خۆیان فەوتاند و ئەو باس و درۆیانەی کە لە دنیادا
هەڵیاندەبەست لێیان ون بوو. لَا جَرَمَ أَنَّهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ هُمُ ٱلۡأَخۡسَرُونَ ﴿٢٢﴾ گومانی تێدا نیە کە بەڕاستی
ئەوانە لە قیامەتدا زۆر خەسارەتمەند و دۆڕاوترن. إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَأَخۡبَتُوٓاْ إِلَىٰ رَبِّهِمۡ
أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢٣﴾ ۞ بەڕاستی ئەوانەی بڕوایان هێناوە بەخواو ڕاستی
بەرنامەکەی، کردەوە چاکەکانیشیان ئەنجامداوەو گەڕاونەتەوە بۆ لای پەروەردگاریان و ملکەچ و دڵ ئارام بوون
لە بەرامبەر فەرمانەکانی، ئا ئەوانە خاوەن و نیشتەجێی بەهەشتن و بە هەتا هەتایی تیایدا دەمێننەوە. مَثَلُ
ٱلۡفَرِيقَيۡنِ كَٱلۡأَعۡمَىٰ وَٱلۡأَصَمِّ وَٱلۡبَصِيرِ وَٱلسَّمِيعِۚ هَلۡ يَسۡتَوِيَانِ مَثَلًاۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وێنەی ئەم دوو
کۆمەڵە (کۆمەڵی ئیمانداران و کۆمەڵی بێ باوەڕان) وەك كوێرو كەڕ، چاوساغ و بیسەر وایە، ئایا ئەم دووانە
وێنەیان وەك یەکە، ئەوە بۆ بیر ناکەنەوە؟! وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوۡمِهِۦٓ إِنِّي لَكُمۡ نَذِيرٞ مُّبِينٌ ﴿٢٥﴾ سوێند
بەخوا بەڕاستی ئێمە نوحمان نارد بۆ لای قەوم و خزمەکانی، (پێی وتن) بێگومان من بۆ ئێوە داچڵەکێنەرێکی
ئاشکرام (ئەگەر لە فەرمانی خوا دەرچن تووشی سزا دەبن، خۆ ئێوە باش من دەناسن). أَن لَّا تَعۡبُدُوٓاْ إِلَّا ٱللَّهَۖ
إِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيۡكُمۡ عَذَابَ يَوۡمٍ أَلِيمٖ ﴿٢٦﴾ کە جگە لە خوا (کەس و هیچی تر) نەپەرستن، چونکە من
بەڕاستی دەترسم سزای ڕۆژێکی بەئێش یەخەتان پێ بگرێت (هەمووتان لەناو چن). فَقَالَ ٱلۡمَلَأُ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ مِن قَوۡمِهِۦ مَا نَرَىٰكَ إِلَّا بَشَرٗا مِّثۡلَنَا وَمَا نَرَىٰكَ ٱتَّبَعَكَ إِلَّا ٱلَّذِينَ هُمۡ أَرَاذِلُنَا بَادِيَ ٱلرَّأۡيِ وَمَا
نَرَىٰ لَكُمۡ عَلَيۡنَا مِن فَضۡلِۭ بَلۡ نَظُنُّكُمۡ كَٰذِبِينَ ﴿٢٧﴾ جا ئەو دەستە دەسەڵاتدارەی کە بێ باوەڕ بوون لە
هۆزی نوح وتیان: ئێمە تۆ تەنها وەك یەکێك لە خۆمان دەبینین و نابینین ئەوانەی شوێنی تۆ کەوتوون جگە

لەوانەی کە هەژارو داماوەکانمانن و دووریین نین و ژیریان کەمە و سادەن، هەروەها نابینین ئێوە هیچ شتێکی
زیاترتان بەسەر ئێمەدا هەبێت، بەڵکو ئێمە وا گومان دەبەین ئێوە درۆزنن. قَالَ يَـٰقَوْمِ أَرَءَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَىٰ
بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّى وَءَاتَىٰنِى رَحْمَةً مِّنْ عِندِهِۦ فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ أَنُلْزِمُكُمُوهَا وَأَنتُمْ لَهَا كَـٰرِهُونَ ﴿٢٨﴾ نوح
وتی: ئەی خزمەکانم هەواڵم بدەنێ: ئەگەر من لەسەر ڕێگەو بەرنامەیەکی ڕاست و دروستبم لەلایەن
پەروەردگارمەوە و خێرو چاکەو بەزەیی خۆی پێ بەخشیبم لەلایەن خۆیەوە، ئینجا ئەمانە لە ئێوە شاراوەتەوە و
نابینن؟! ئایا بەزۆر ئیمان لە دڵتاندا دروست بکەین و بتانخەینە سەر ئەم ڕێگەیە، لەکاتێکدا ئێوە لێی بێزارن و
خوازیاری نین؟!! وَيَـٰقَوْمِ لَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا ۖ إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِ ۚ وَمَآ أَنَا۠ بِطَارِدِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ ۚ
إِنَّهُم مُّلَـٰقُوا۟ رَبِّهِمْ وَلَـٰكِنِّىٓ أَرَىٰكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٢٩﴾ ئەی خزمەکانم (خۆ من) لە بری ئەم بانگەواز و
ئامۆژگاریانەم داوای هیچ ماڵ و خەرجیتان لێناکەم، کرێ و پاداشتم تەنها لای خوایە، من هەرگیز ئەوانەی
بڕوایان هێناوە لە خۆم دوور ناخەمەوە و دەریان ناکەم، چونکە بێگومان ئەوان ئەگەنە بەخوای خۆیان،
حیسابیان لای خوایە، بەڵام بەڕاستی من ئێوە ئەبینم هۆزێکن خۆتان گێل و نەفام دەکەن (بەوەی بە کەم
سەیری ئیماندارانی دەوری من دەکەن لەبەر بێ کەسی و هەژاریان). وَيَـٰقَوْمِ مَن يَنصُرُنِى مِنَ ٱللَّهِ إِن
طَرَدتُّهُمْ ۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣٠﴾ ئەی خزمەکانم کێ ئەتوانێت یارمەتیم بدات بەرامبەر خوای گەورە )لە سزای خوا
بمپارێزێت) ئەگەر ئەو ئیماندارو دۆستانەی خوا دەربکەم و لە خۆمیان دوور بخەمەوە و ئایا بیرناکەناوە (کە شتی
وا ناشێت و دروست نیە بۆ کەسێك خواناس بێت)؟ وَلَآ أَقُولُ لَكُمْ عِندِى خَزَآئِنُ ٱللَّهِ وَلَآ أَعْلَمُ
ٱلْغَيْبَ وَلَآ أَقُولُ إِنِّى مَلَكٌ وَلَآ أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِىٓ أَعْيُنُكُمْ لَن يُؤْتِيَهُمُ ٱللَّهُ خَيْرًا ۖ ٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِىٓ
أَنفُسِهِمْ إِنِّىٓ إِذًا لَّمِنَ ٱلظَّـٰلِمِينَ ﴿٣١﴾ خۆ من پێتان ناڵێم گەنجینەکانی خوا لای منە و من شتی نادیارو غەیبیش
نازانم، ناشڵێم بەڕاستی من فریشتەم، هەروەها ناڵێم بەو ئیماندارانەی لەبەر چاوی ئێوە کەم نرخن، خوا گەورە
هەرگیز خێریان بەسەردا نارژێنێت، خوا خۆی ئاگادارە بەوەی لە دەروونیاندا هەیە، بێگومان من ئەو کاتە
(ئەگەر وابکەم) لە ستەمکارانم.قَالُوا۟ يَـٰنُوحُ قَدْ جَـٰدَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ جِدَٰلَنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ
ٱلصَّـٰدِقِينَ ﴿٣٢﴾ خەڵکەکە وتیان: ئەی نوح بەڕاستی زۆر لەسەری چوویت و زیاد لە پێویست بەربەرەکانی و
شەڕە قسەت لەگەڵدا کردین دەی ئەو سزایەمان بۆ بهێنە کە هەڕەشەی پێدەکەیت و هەمیشە باسی دەکەیت و
دەمانترسێنی پێی، ئەگەر تۆ لە ڕاستگۆیانیت. قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيكُم بِهِ ٱللَّهُ إِن شَآءَ وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ ﴿٣٣﴾
نوح لە وەڵامدا وتی: ئەوە بە دەست خوایە و بەڕاستی تەنها ئەو بۆتان پێش دەهێنێت ئەگەر بیەوێت و ئێوە

دەستەوسانکەری خوا نین ناتوانن (ئەستەمە دەرباز بوونتان). وَلَا يَنفَعُكُمْ نُصْحِيٓ إِنْ أَرَدتُّ أَنْ أَنصَحَ
لَكُمْ إِن كَانَ ٱللَّهُ يُرِيدُ أَن يُغْوِيَكُمْۚ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٤﴾ وادیارە ئامۆژگاری و دڵسۆزیم
سوودتان پێناگەیەنێت ئەگەرچی بمەوێت بەردەوامیشبم لەسەر ئامۆژگاریتان، ئەگەر خوا بیەوێت سەرگەردانتان
بکات ئەوە ئەو زاتە پەروەردگارتانە و هەر بۆ لای ئەویش دەبرێنەوە. أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُۖ قُلْ إِنِ ٱفْتَرَيْتُهُۥ
فَعَلَيَّ إِجْرَامِي وَأَنَا۠ بَرِيٓءٌ مِّمَّا تُجْرِمُونَ ﴿٣٥﴾ بەڵکو (بێ باوەڕانی مەککە) دەڵێن: ئەم باس و بابەتانە (محمد)
خۆی هەڵی بەستووە، تۆیش بڵێ: ئەگەر من هەڵیبەستم ئەوە تاوانەکەی لەسەر خۆمە و منیش دوورە پەرێزو
بەریم لەو تاوانەی کە دەیکەم. وَأُوحِيَ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُۥ لَن يُؤْمِنَ مِن قَوْمِكَ إِلَّا مَن قَدْ ءَامَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ
بِمَا كَانُواْ يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ سەرەنجام وەحی و پەیامی خوا ڕەوانەکرا بۆ نوح کە چاك بزانە بەڕاستی هەرگیز کەسی تر
بڕوا ناهێنێت لە قەومەکەت جگە لەوەی کە بەڕاستی بڕوای هێناوە، کەوابوو خەفەتبار مەبە بەو کردەوە ناشیرین
و ناپەسەندانەی ئەنجامیان دەدا. وَٱصْنَعِ ٱلْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا وَلَا تُخَٰطِبْنِي فِي ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓاْ إِنَّهُم
مُّغْرَقُونَ ﴿٣٧﴾ کەشتییەکەش دروست بکە بەچاودێری و فەرمانی ئێمە، (کاتی تۆفانەکە) تکامان لێ نەکەیت بۆ
ئەوانەی لە سنووری ڕاستی دەرچوون و تاوانبارن، چونکە بەڕاستی ئەوانە بڕیاری خنکاندن و تیاچوونیان بۆ
دراوە. وَيَصْنَعُ ٱلْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأٌ مِّن قَوْمِهِۦ سَخِرُواْ مِنْهُۚ قَالَ إِن تَسْخَرُواْ مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ
مِنكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾ (نوح) یش دەستی کرد بە دروستکردنی کەشتییەکە، هەر جارێك تاقمێك لە
هۆزەکەی بەلایدا تێدەپەڕین، گاڵتەیان پێ دەکرد، (نوح) وتی ئەگەر ئێستە ئێوە گاڵتە بە ئێمە دەکەن، ئەوە
بەڕاستی ئێمەش ڕۆژێك دێت گاڵتە بە ئێوە بکەین وەك چۆن ئێوە گاڵتە بە ئێمە دەکەن. فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن
يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٩﴾ جا لە داهاتوودا دەزانن کێ سزایەکی بۆ دێت کە
ڕیسوای بکات، پاشان لە قیامەتدا دووچاری سزایەکی بەردەوام و هەمیشە دەبێت. حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَ أَمْرُنَا وَفَارَ
ٱلتَّنُّورُ قُلْنَا ٱحْمِلْ فِيهَا مِن كُلٍّ زَوْجَيْنِ ٱثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ ٱلْقَوْلُ وَمَنْ ءَامَنَۚ وَمَآ ءَامَنَ
مَعَهُۥٓ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٤٠﴾ ۞ ئەم کێشەیە بەردەوام بوو) هەتا ئەو کاتەی بڕیارمان هات و فەرمان دەرچوو (بە
لەناوبردنی بێ باوەڕەکان) و لە تەنوورە پڕ لە ئاگرەکەوە ئاو فوارەی کرد (کە ئەوە نیشانەی دەست پێکردنی تۆڵە
خواییەکە بوو) ئەوسا وتمان: ئەی نوح، لە هەموو نێرو و مێیەك دووان هەڵبگرە لە کەشتیەکەداو ماڵ و
خێزانت، جگە لەوانەی کە بڕیاریان لەسەر دراوە تووشی تۆڵە ببن بەهۆی بێ باوەڕیانەوە، ئەوانەش هەڵگرە کە

باوەڕیان هێناوە (شایانی باسە) کەسیش بڕوای بەنوح نەکردو لەگەڵیدا نەبوو، جگە لەکەسانێکی کەم نەبێت.
وَقَالَ ٱرۡكَبُواْ فِيهَا بِسۡمِ ٱللَّهِ مَجۡرٜىٰهَا وَمُرۡسَىٰهَآۚ إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿٤١﴾ نوح وتی: سواربن و بڕۆنە ناو
کەشتیەکەوە، بەناوی خواوەیە ڕۆیشتنی و وەستانی، بێگومان پەروەردگارم زۆر لێ خۆشبووە و زۆر بە
بەزەییە. وَهِيَ تَجۡرِي بِهِمۡ فِي مَوۡجٖ كَٱلۡجِبَالِ وَنَادَىٰ نُوحٌ ٱبۡنَهُۥ وَكَانَ فِي مَعۡزِلٖ يَٰبُنَيَّ ٱرۡكَب مَّعَنَا وَلَا
تَكُن مَّعَ ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿٤٢﴾ کەشتیەکەش دەیبردن بەناو شەپۆلی وەك چیادا، نوح بانگی کردە کوڕەکەی (ئەوەیان
کە بێ باوەڕ بوو) لە شوێنێکی چەپەکدا گیری خوارد بوو پێی وت: ڕۆڵە گیان، لەگەڵ ئێمەدا سواربە و لەگەڵ
بێ باوەڕاندا مەبە. قَالَ سَـَٔاوِيٓ إِلَىٰ جَبَلٖ يَعۡصِمُنِي مِنَ ٱلۡمَآءِۚ قَالَ لَا عَاصِمَ ٱلۡيَوۡمَ مِنۡ أَمۡرِ ٱللَّهِ إِلَّا مَن
رَّحِمَۚ وَحَالَ بَيۡنَهُمَا ٱلۡمَوۡجُ فَكَانَ مِنَ ٱلۡمُغۡرَقِينَ ﴿٤٣﴾ کوڕەکەی وتی: پەنا ئەبەمە لای ئەو چیایەو دەمپارێزێت
لەم زریان و ئاوە، (نوح) وتی: ئەمڕۆ هیچ پەنادەرێك نیە لە تۆڵە و خەشمی خوا کەس بپارێزێت مەگەر
کەسێك خوا خۆی ڕەحمی پێ بکات، ئەوسا (دوای ئەم وت و وێژە) شەپۆلی ئاو دای بەنێوانیاندا و جا چووە
ڕیزی خنکاوەکانەوە. وَقِيلَ يَٰٓأَرۡضُ ٱبۡلَعِي مَآءَكِ وَيَٰسَمَآءُ أَقۡلِعِي وَغِيضَ ٱلۡمَآءُ وَقُضِيَ ٱلۡأَمۡرُ وَٱسۡتَوَتۡ عَلَى
ٱلۡجُودِيِّۖ وَقِيلَ بُعۡدٗا لِّلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٤﴾ پاشان فەرماندرا بە زەوی: ئاوەکەت با ڕۆبچێت بەناختدا، ئەی
ئاسمان: تۆش با بەس بێت و باران مەبارێنە، ئیتر ئاوەکە ڕۆچوو، فەرمانیش بەڕێکی و تەواوی ئەنجامدرا،
کەشتیەکەش لەسەر کێوە جودی (کە لە کوردستانی باکوورە) وەستاو لەنگەری گرت و وترا: دەك دووری لە
بەزەیی خواو تیاچوون بۆ بەرەی ستەمکاران. وَنَادَىٰ نُوحٞ رَّبَّهُۥ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ٱبۡنِي مِنۡ أَهۡلِي وَإِنَّ وَعۡدَكَ
ٱلۡحَقُّ وَأَنتَ أَحۡكَمُ ٱلۡحَٰكِمِينَ ﴿٤٥﴾ پاش هێور بوونەوەی زریانەکە نوح هاواری لە خوا کردو جا وتی: ئەی
پەروەردگارم کوڕەکەم لە خێزانی من بوو، بێگومان پەیمانی تۆش ڕاستە و (کاتی خۆی فەرمووت خێزانی تۆ
ڕزگارن لە تیاچوون) و تۆیش زاناترین و دادپەروەرترینی. قَالَ يَٰنُوحُ إِنَّهُۥ لَيۡسَ مِنۡ أَهۡلِكَۖ إِنَّهُۥ عَمَلٌ غَيۡرُ
صَٰلِحٖۖ فَلَا تَسۡـَٔلۡنِ مَا لَيۡسَ لَكَ بِهِۦ عِلۡمٌۖ إِنِّيٓ أَعِظُكَ أَن تَكُونَ مِنَ ٱلۡجَٰهِلِينَ ﴿٤٦﴾ خوای گەورەش
فەرمووی: ئەی نوح بەڕاستی ئەو لە خێزانی تۆ نەبوو، چونکە بەڕاستی ئەو کرداری چاك نەبوو، کەوابوو داوای
شتێکم لێ مەکە کە زانیاریت دەربارەی نیە، بێگومان من ئامۆژگاریت دەکەم کە کارێك نەکەیت خۆت بخەیتە
ڕیزی نەفامانەوە. قَالَ رَبِّ إِنِّيٓ أَعُوذُ بِكَ أَنۡ أَسۡـَٔلَكَ مَا لَيۡسَ لِي بِهِۦ عِلۡمٞۖ وَإِلَّا تَغۡفِرۡ لِي وَتَرۡحَمۡنِيٓ أَكُن
مِّنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ﴿٤٧﴾ ئینجا( نوح) وتی: ئەی پەروەردگارم، بەڕاستی من پەنا دەگرم بۆ تۆ کە داوای شتێك بکەم
زانیاریم پێی نەبێت، خۆ ئەگەر لێم خۆش نەبیت و بەزەییت پێمدا نەیەتەوە ئەوە دەچمە ڕیزی خەسارەتمەندانەوە.

قِيلَ يَٰنُوحُ ٱهۡبِطۡ بِسَلَٰمٖ مِّنَّا وَبَرَكَٰتٍ عَلَيۡكَ وَعَلَىٰٓ أُمَمٖ مِّمَّن مَّعَكَۚ وَأُمَمٞ سَنُمَتِّعُهُمۡ ثُمَّ يَمَسُّهُم مِّنَّا
عَذَابٌ أَلِيمٞ ﴿٤٨﴾ ئەوسا لەلایەن خوای گەورەوە وترا: ئەی نوح وەرە خوارەوە و دابەزە لە کەشتیەکەو لە چیای
جودی بۆ دەشتایی بەبێوەیی و سەلامەتی لەلایەن ئێمەوە، بەرەکەتی زۆریش لەسەر تۆو ئەو کۆمەڵ و خەڵکانەی
لەگەڵ تۆدان، خەڵکانێکی تریش لەمەو دوا دێن و لە نازو نیعمەت بەهرەوەریان دەکەین، پاشان (بەهۆی لاری
و بێ بڕواییانەوە) سزای بەسۆیان تووش دەبێت لەلایەن ئێمەوە. تِلۡكَ مِنۡ أَنۢبَآءِ ٱلۡغَيۡبِ نُوحِيهَآ إِلَيۡكَۖ مَا
كُنتَ تَعۡلَمُهَآ أَنتَ وَلَا قَوۡمُكَ مِن قَبۡلِ هَٰذَاۖ فَٱصۡبِرۡۖ إِنَّ ٱلۡعَٰقِبَةَ لِلۡمُتَّقِينَ ﴿٤٩﴾ ئەی محمد (ﷺ) ئەو
باسانەی بۆمان کردیت لە هەواڵە نادیارەکانە کە بۆت دەنێرین، نەتۆ دەتزانی و نە هۆز و نەتەوەکەشت پێش ئەم
باسەی ئێمە، جا خۆگرو بە ئارام بە، چونکە بەڕاستی پاشەڕۆژ بۆ خواناس و پارێزکارانە. وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمۡ
هُودٗاۚ قَالَ يَٰقَوۡمِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ غَيۡرُهُۥٓۖ إِنۡ أَنتُمۡ إِلَّا مُفۡتَرُونَ ﴿٥٠﴾ بۆ لای هۆزی (عاد)یش،
هودی برایانمان نارد، وتی: ئەی خزمەکانم، خوا بپەرستن و فەرمانبەرداری ئەو بن، هیچ خوایەکی ترتان نیە
جگە لەو، ئێوە هیچ ڕاستیەکتان نیە جگە لە درۆ هەڵبەستن. يَٰقَوۡمِ لَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ أَجۡرًاۖ إِنۡ أَجۡرِيَ إِلَّا
عَلَى ٱلَّذِي فَطَرَنِيٓۚ أَفَلَا تَعۡقِلُونَ ﴿٥١﴾ هود وتی ئەی خزمەکانم من لەسەر ئەم کارو بانگەوازە خواییەی کە
بەئێوەی ڕادەگەیەنم هیچ کرێ و پاداشتێکتان لێ داوا ناکەم، کرێ و پاداشتم تەنها لەسەر ئەو زاتەیە کە بەدی
هێناوم، باشە ئەوە بیر ناکەنەوە و ژیرنابن؟! وَيَٰقَوۡمِ ٱسۡتَغۡفِرُواْ رَبَّكُمۡ ثُمَّ تُوبُوٓاْ إِلَيۡهِ يُرۡسِلِ ٱلسَّمَآءَ
عَلَيۡكُم مِّدۡرَارٗا وَيَزِدۡكُمۡ قُوَّةً إِلَىٰ قُوَّتِكُمۡ وَلَا تَتَوَلَّوۡاْ مُجۡرِمِينَ ﴿٥٢﴾ ئەی خزمەکانم داوای لێخۆشبوون لە
پەروەردگارتان بکەن، پاشان بگەڕێنەوە بۆ لای ئەو، ئەوە لە ئاسمانەوە بارانی زۆری پڕ بەرەکەتتان بۆ
دەبارێنێت، هێزو دەسەڵاتتان بۆ زیاد دەکات، زیاد لە هێزو دەسەڵاتی ئاسایی خۆتان، ڕوو وەرمەگێڕن لەم باس
و ئامۆژگاریانە لەکاتێکدا کە هەمیشە تاوانبارن. قَالُواْ يَٰهُودُ مَا جِئۡتَنَا بِبَيِّنَةٖ وَمَا نَحۡنُ بِتَارِكِيٓ ءَالِهَتِنَا عَن
قَوۡلِكَ وَمَا نَحۡنُ لَكَ بِمُؤۡمِنِينَ ﴿٥٣﴾ وتیان ئەی هود: بەڵگەیەکی زۆر ڕۆشنت بۆ نەهێناوین تا بە تەواوی ئێمە
قەناعەت بکەین (کە تۆ پێغەمبەری خوایت) و ئێمەش واز لە خواکانی خۆمان ناهێنین بە قسەی تۆ، ئێمە ئیمان
و بڕوامان نیە بەڕاستێتی تۆ. إِن نَّقُولُ إِلَّا ٱعۡتَرَىٰكَ بَعۡضُ ءَالِهَتِنَا بِسُوٓءٖۗ قَالَ إِنِّيٓ أُشۡهِدُ ٱللَّهَ وَٱشۡهَدُوٓاْ أَنِّي
بَرِيٓءٞ مِّمَّا تُشۡرِكُونَ ﴿٥٤﴾ ئێمە هیچ ناڵێین ئەوە نەبێت: وا دیارە هەندێ لە خواکانمان بەخراپ دەستیان لێ
وەشاندوویت!! هود وتی: دەی من بەڕاستی خوا دەکەم بەشایەت و ئێوەش بەشایەت بن کە بێگومان من

بەریم لەوەی ئێوە دەیکەنە شەریك و هاوەڵ بۆ خوا... مِن دُونِهِۦۖ فَكِيدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنظِرُونِ ﴿٥٥﴾ جگە
لە خوا خۆتان بە پەرستراوەکانتانەوە فێڵ و پیلانم لێ بکەن هەر هەمووتان، کەوابوو وەرن هەمووتان کۆببنەوە و
نەخشە بکێشن بۆ لەناو بردنم، پاشان مۆڵەتیشم مەدەن...! إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى ٱللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمۚ مَّا مِن دَآبَّةٍ
إِلَّا هُوَ ءَاخِذُۢ بِنَاصِيَتِهَآۚ إِنَّ رَبِّي عَلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسْتَقِيمٖ ﴿٥٦﴾ چونکە بەڕاستی من پشتم بەخوا بەستووە، کە
پەروەردگاری من و پەروەردگاری ئێوەیشە، هیچ گیانلەبەرێك نیە جڵەوی بەدەست خوای گەورەوە نەبێت،
بێگومان پەروەردگارم لەسەر بەرنامەو ڕێبازێکی ڕاست و دروستە. فَإِن تَوَلَّوْاْ فَقَدْ أَبْلَغْتُكُم مَّآ أُرْسِلْتُ
بِهِۦٓ إِلَيْكُمْۚ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُۥ شَيْـًٔاۚ إِنَّ رَبِّي عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٞ ﴿٥٧﴾ جا
ئەگەر ئێوە گوێم بۆ نەگرن و پشت بکەنە ئەم بەرنامەیە، ئەوە بێگومان من پێم ڕاگەیاندن ئەو بەرنامە و پەیامە
خواییەی بە مندا نێرراوە بۆتان و پەروەردگارم (ئەگەر ملکەچ نەبن) ئێوە لەناو دەبات و هۆزێکی تر دەخاتە
شوێنی ئێوە، ئێوە ناتوانن هیچ زیانێك بەو بگەیەنن بەڕاستی پەروەردگاری من بەسەر هەموو شتێکدا چاودێرو
بە توانایە. وَلَمَّا جَآءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ بِرَحْمَةٖ مِّنَّا وَنَجَّيْنَٰهُم مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٖ ﴿٥٨﴾
کاتێکیش فەرمانی ئێمە هات (کە بڕیاری تیاچوونی هۆزی عاد بوو) و ئەوە هود و ئەوانەی بڕوایان هێنابوو
لەگەڵ ئەودا بوون ڕزگاریشمان کردن بەهۆی بەزەیی و لێبوردەیی خۆمانەوە لە سزایەکی زۆر قورس و گران.
وَتِلْكَ عَادٞۖ جَحَدُواْ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْاْ رُسُلَهُۥ وَٱتَّبَعُوٓاْ أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٖ ﴿٥٩﴾ بەڵێ! ئەوە هۆزی عاد
بوو، بێ باوەڕ بوون و ئیمانیان نەهێنا بە فەرمانەکانی پەروەردگاریان، لاشیاندا لە بەرنامەی پێغەمبەرانی خواو
شوێن فەرمانی هەموو زۆردارو سەرسەخت و خوانەناسێك کەوتن. وَأُتْبِعُواْ فِي هَٰذِهِ ٱلدُّنْيَا لَعْنَةٗ وَيَوْمَ
ٱلْقِيَٰمَةِۗ أَلَآ إِنَّ عَادٗا كَفَرُواْ رَبَّهُمْۗ أَلَا بُعْدٗا لِّعَادٖ قَوْمِ هُودٖ ﴿٦٠﴾ ۞ جا هەر لەم جیهانەدا نەفرین لێکراو
بوون و دوور بوون لە بەزەیی خوا، لە ڕۆژی قیامەتیشدا (هەر نەفرین لێکراو دەبن) و ئاگاداربن کە بێگومان
هۆزی عاد بێ باوەڕ بوون و بێ وەفاییان دەربڕی بەرامبەر پەروەردگاریان، ئاگاداربن کە دووریی و بێ نرخی بۆ
هۆزی عادی قەومی هود. وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَٰلِحٗاۚ قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُواْ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥۖ هُوَ
أَنشَأَكُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ وَٱسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَٱسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُوٓاْ إِلَيْهِۚ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٞ مُّجِيبٞ ﴿٦١﴾ بۆ هۆزی
ثەمودیش، صالح ی برایانمان ڕەوانە کرد، وتی: ئەی خزمەکانم گوێڕایەڵی خوای گەورە بکەن جگە لەو زاتە هیچ
خوایەکی ترتان نیە، ئەو بەرپای کردوون لە زەویداو داوای لێکردوون کە ئاوەدانی بکەنەوە، جا کەوابوو داوای
لێ خۆشبوونی لێ بکەن پاشان بگەڕێنەوە بۆ لای و فەرمانەکانی بەجێ بهێنن، چونکە بەڕاستی پەروەردگاری

من زۆر نزیکە و نزا وەرگرە (لەو کەسانەی لێی دەپاڕێنەوە و داوای لێ خۆشبوونی لێدەکەن). قَالُواْ يَـٰصَـٰلِحُ
قَدْ كُنتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَـٰذَآ أَتَنْهَىٰنَآ أَن نَّعْبُدَ مَا يَعْبُدُ ءَابَآؤُنَا وَإِنَّنَا لَفِى شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَآ إِلَيْهِ
مُرِيبٍ ﴿٦٢﴾ خەڵکەکە وتیان :ئەی صاڵح، بەڕاستی پێش ئەم باسانەت تۆ لەناو ئێمەدا شوێنی هیوامان بوویت،
ئایا بەرگری ئەوەمان لێدەکەیت کە شوێنی شتێك بکەوین کە باوو باپیرانمان شوێنی کەوتوون و پەرستویانن ؟!
ئێمە بەڕاستی لە گوماندایِن لەوەی کە تۆ بانگی ئێمە دەکەی بۆلای و بەدیبینین لێی!! قَالَ يَـٰقَوْمِ أَرَءَيْتُمْ إِن
كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّى وَءَاتَىٰنِى مِنْهُ رَحْمَةً فَمَن يَنصُرُنِى مِنَ ٱللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُۥ ۖ فَمَا تَزِيدُونَنِى غَيْرَ
تَخْسِيرٍ ﴿٦٣﴾ صاڵح وتی: ئەی خزمەکانم هەواڵم بدەنێ: ئەگەر من لەسەر ڕێگە و بەرنامەیەکی ڕاست و دروست
بم لەلایەن پەروەردگارمەوە و خێرو چاکەو بەزەیی خۆی پێ بەخشی بم لە خۆیەوە و ڕەحمەتی تایبەتیشی پێ
بەخشیووم، باشە کێ یارمەتیم دەدات و لە سزای خوا ڕزگارم دەکات ئەگەر لە فەرمانی لابدەم و پەیامەکەیم بە
ڕێك و تەواوی نەگەیاند، جا ئێوە بەم هەڵوێستەتان جگە لە خەسارەتمەندیی بۆ من هیچ سوودێکی ترم
پێناگەیەنن. وَيَـٰقَوْمِ هَـٰذِهِۦ نَاقَةُ ٱللَّهِ لَكُمْ ءَايَةً ۖ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِىٓ أَرْضِ ٱللَّهِ ۖ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوٓءٍ
فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ ﴿٦٤﴾ ئەی خزمەکانم ئەمە وشترەکەیە کە لەلایەن خواوە کراوە بە موعجیزە و
نیشانەیەکی تایبەت (لەسەر دەسەڵاتی خۆی و ڕاستی پێغەمبەریێتی من) و جا وازی لێ بهێنن با لە زەوی خوادا
بلەوەڕێت، بەنیازی خراپەوە دەستی بۆ نەبەن، ئەگینا سزایەکی نزیك دەتانگرێت.فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُواْ فِى
دَارِكُمْ ثَلَـٰثَةَ أَيَّامٍ ۖ ذَٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ ﴿٦٥﴾ یەکسەرچوون سەریان بڕی، جا (صاڵح) یش پێی وتن:
ڕابوێرن لە ماڵ و مەنزڵی خۆتاندا بۆ ماوەی سێ ڕۆژ، (دوای ئەو ماوە دیاری کراوە تیادەچن) و ئەوەش
پەیمانێکە و هەرگیز بەدرۆ ناخرێتەوە. فَلَمَّا جَآءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَـٰلِحًا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَمِنْ
خِزْىِ يَوْمِئِذٍ ۗ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ ٱلْقَوِىُّ ٱلْعَزِيزُ ﴿٦٦﴾ جا کاتێك فەرمانی ئێمە هات و بڕیاردرا لەکاتی دیاری کراودا و
ئەوە صاڵح و ئەوانەی بڕوایان هێنابوو لەگەڵیدا ڕزگارمان کردن بە میهرەبانی و بەزەیی خۆمان، لە سەرشۆڕیی ئەو
ڕۆژەش پەنامانداون، بەڕاستی پەروەردگارت هەر خۆی خاوەنی هێزە و باڵادەستە. وَأَخَذَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ
ٱلصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُواْ فِى دِيَـٰرِهِمْ جَـٰثِمِينَ ﴿٦٧﴾ جا ئەو دەنگە سامناکەی بووە هۆی تیاچوونیان هەموو ئەوانەی
گرت کە تاوان و ستەمیان کردو فەرمانبەرداری پەروەردگاریان نەبوون، سەرەنجام هەموویان لە شوێنەکانی
خۆیاندا کەوتن بەڕووی زەویدا و تیاچوون لە بەرەبەیاندا... كَأَن لَّمْ يَغْنَوْاْ فِيهَآ ۗ أَلَآ إِنَّ ثَمُودَاْ كَفَرُواْ رَبَّهُمْ ۗ

أَلَا بُعْدًا لِّثَمُودَ ﴿٦٨﴾ وەك ئەوەی کە هەر لەو شوێنەدا نەبووبن و تیایدا نەژیابن، ئاگادارین، بەڕاستی هۆزی
ثمود بێ بڕوا بوون بە پەروەردگاریان و بێ وەفا بوون بەرامبەری، ئاگاداربن بڕیاری دووری لە بەزەیی خوا، درا
بۆ هۆزی ثمودیش. وَلَقَدْ جَآءَتْ رُسُلُنَآ إِبْرَٰهِيمَ بِٱلْبُشْرَىٰ قَالُوا۟ سَلَٰمًا ۖ قَالَ سَلَٰمٌ ۖ فَمَا لَبِثَ أَن جَآءَ
بِعِجْلٍ حَنِيذٍ ﴿٦٩﴾ سوێند بەخوا بێگومان وەفدێکی ڕەوانە کراوی ئێمە (لە فریشتە) هاتنە لای ئیبراهیم بە مژدەوە
(مژدەی بوونی منداڵێك) و وتیان: سڵاوی خوات لێ بێت، ئەمیش وتی: سڵاوی خوا لە ئێوەش، دوای
بەخێرهاتنیان ڕۆیشت و جا زۆری پێ نەچوو گەڕایەوە بەگۆشتی گوێرەکەیەکی برژاوەوە. فَلَمَّا رَءَآ أَيْدِيَهُمْ لَا
تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً ۚ قَالُوا۟ لَا تَخَفْ إِنَّآ أُرْسِلْنَآ إِلَىٰ قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٠﴾ جا کاتێك (ئیبراهیم)
بینی دەستی بۆ نابەن، کارەکەیانی بە نائاسایی داناو لەدڵی خۆیدا لێیان ترسا، ئەوانیش هەستیان پێکردو وتیان :
مەترسە، بەڕاستی ئێمە نێردراوین بۆ لای قەومەکەی لوط. وَٱمْرَأَتُهُۥ قَآئِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَٰهَا بِإِسْحَٰقَ
وَمِن وَرَآءِ إِسْحَٰقَ يَعْقُوبَ ﴿٧١﴾ لەو کاتەدا خێزانەکەی وەستابوو، یەکسەر پێکەنی، جا (خوای گەورە
فەرمووی): ئێمەش مژدەمان دایە کەئیسحاقت پێدەبەخشین و لە دوای ئەویش یەعقوب، لە نەوەی ئیسحاق
دێتە دنیاوە. قَالَتْ يَٰوَيْلَتَىٰٓ ءَأَلِدُ وَأَنَا۠ عَجُوزٌ وَهَٰذَا بَعْلِى شَيْخًا ۖ إِنَّ هَٰذَا لَشَىْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٢﴾ خێزانی
ئیبراهیم وتی: وەی ڕۆ (شەرمەزار خۆم)! چۆن منداڵم دەبێت من پیرم و ئەمەش مێردەکەمە، پیر و بەساڵا
چووە، بەڕاستی ئەمە شتێکی سەر سوڕهێنەرە! قَالُوٓا۟ أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ ٱللَّهِ ۖ رَحْمَتُ ٱللَّهِ وَبَرَكَٰتُهُۥ
عَلَيْكُمْ أَهْلَ ٱلْبَيْتِ ۚ إِنَّهُۥ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ ﴿٧٣﴾ فریشتەکان وتیان: ئایا سەرسام دەبیت لە فەرمان؟ کاری خوا؟؟
ڕەحمەت و بەرەکەتی خواتان لەسەربێت ئەی خێزانی ئەم ماڵە پیرۆزە، (بێگومان خوای گەورە کاری وا دەکات)
و چونکە هەمیشە ئەو زاتە سوپاسکراوە و خاوەنی بەرزی و دەسەڵاتیشە. فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَٰهِيمَ ٱلرَّوْعُ
وَجَآءَتْهُ ٱلْبُشْرَىٰ يُجَٰدِلُنَا فِى قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٤﴾ جاکاتێك ترسەکە لە دڵی ئیبراهیم دەرچوو (هێمن بۆوە) و
مژدەکەشی بۆ هاتبوو، ئینجا دەستی کرد بە باس کردن و موجادەلە دەربارەی قەومی (لوط). إِنَّ إِبْرَٰهِيمَ لَحَلِيمٌ
أَوَّٰهٌ مُّنِيبٌ ﴿٧٥﴾ بەڕاستی ئیبراهیم زۆر لەسەرخۆ و بە ئارام و خەمخۆر و گەڕاوەیە بۆ لای خوا. يَٰٓإِبْرَٰهِيمُ
أَعْرِضْ عَنْ هَٰذَآ ۖ إِنَّهُۥ قَدْ جَآءَ أَمْرُ رَبِّكَ ۖ وَإِنَّهُمْ ءَاتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ﴿٧٦﴾ فریشتەکان وتیان): ئەی
ئیبراهیم واز بهێنە لەو باس و کێشەیە، دڵنیابە بەڕاستی پەروەردگارت فەرمانی داوە و (کار تەواو بووە) و
بێگومان سزایەکیان بۆ هاتووە کە ناگەڕێتەوە. وَلَمَّا جَآءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِىٓءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ

هَٰذَا يَوۡمٌ عَصِيبٞ ﴿٧٧﴾ کاتێکیس وەفدی فریشتەکانی ئێمە هاتنە لای لوط، ناڕەحەت بوو پێیان، زۆر دڵتەنگ
بوو (چونکە لە شێوەی چەند لاوێکی پێکەوتوودا هاتبوون، لەدڵی خۆیدا) وتی: ئەمە ڕۆژێکی سەختە (منی
تێکەوتووم). وَجَآءَهُۥ قَوۡمُهُۥ يُهۡرَعُونَ إِلَيۡهِ وَمِن قَبۡلُ كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِۚ قَالَ يَٰقَوۡمِ هَٰٓؤُلَآءِ بَنَاتِي
هُنَّ أَطۡهَرُ لَكُمۡۖ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَلَا تُخۡزُونِ فِي ضَيۡفِيٓۖ أَلَيۡسَ مِنكُمۡ رَجُلٞ رَّشِيدٞ ﴿٧٨﴾ هۆزەکەشی بەبیستنی
هاتنی ئەم میوانانە، بەپەلەو بێ شەرمانە کشان بۆ لای، پێشتریش کردارە خراپەکانیان دەکرد، (کاتێك لوط ئەم
دیمەنە ناشیرینەی بینی) وتی: ئەی خزمەکانم ئائەوانە کچەکانمن و ئەوان پاك و خاوێنن بۆ ئێوە (وەرن لەناو هۆزدا
کێتان بە دڵە بەشێوەیەکی شەرعی و ڕەوا لێتان مارە بکەم) جا لە خوا بترسن و شەرمەزارم مەکەن لەناو
میوانەکانمدا، ئایا پیاوێکی ژیرو مەردتان تێدا نیە (کە لە کاری ناڕەوای ئاوا جڵەوگیری بکات)؟! قَالُواْ لَقَدۡ
عَلِمۡتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنۡ حَقّٖ وَإِنَّكَ لَتَعۡلَمُ مَا نُرِيدُ ﴿٧٩﴾ ئەوانیش بێ شەرمانە وتیان: سوێند بەخوا
بەڕاستی تۆ دەزانیت ئێمە هیچ حەقێکمان نیە بەکچەکانی تۆوە، بێگومان تۆش دەزانیت ئێمە چیمان دەوێت! قَالَ
لَوۡ أَنَّ لِي بِكُمۡ قُوَّةً أَوۡ ءَاوِيٓ إِلَىٰ رُكۡنٖ شَدِيدٖ ﴿٨٠﴾ لوط وتی: خۆزگە بەڕاستی هێزێکم دەبوو لە خۆتان (بۆ
بەرامبەری ناپاکەکانتان) یان پەنایەکی بەهێزم دەست دەکەوێت و دەڕۆیشتم بۆی (تا تۆڵەتان لێ بکەمەوە و
تەمێتان بکەم). قَالُواْ يَٰلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَن يَصِلُوٓاْ إِلَيۡكَۖ فَأَسۡرِ بِأَهۡلِكَ بِقِطۡعٖ مِّنَ ٱلَّيۡلِ وَلَا يَلۡتَفِتۡ
مِنكُمۡ أَحَدٌ إِلَّا ٱمۡرَأَتَكَۖ إِنَّهُۥ مُصِيبُهَا مَآ أَصَابَهُمۡۚ إِنَّ مَوۡعِدَهُمُ ٱلصُّبۡحُۚ أَلَيۡسَ ٱلصُّبۡحُ بِقَرِيبٖ ﴿٨١﴾
میوانەکان وتیان: ئەی لوط بەڕاستی ئێمە فریشتەی نێرراوی پەروەردگاری تۆین، ئەو تاوانبارانە هەرگیز ناگەنە
لات (تابتوانن دەستدرێژی بکەنە سەر ئێمە) و جا تۆ خاوو خێزانت لەبەشێکی شەودا دەربکەو کەس لە ئێوە
لانەکاتەوە و ئاوڕ نەداتەوە، جگە هاوسەرەکەت (کە لاسارەو بەگوێت ناکات) چونکە بەڕاستی ئەو سزایەی کە
تاوانبارانی گرتۆتەوە ئەویش دەگرێتەوە، بەڕاستی کاتی سزاکەشیان لە بەرەبەیاندایە، ئایا بەرەبەیانی ئەمشەو نزیك
نیە؟! فَلَمَّا جَآءَ أَمۡرُنَا جَعَلۡنَا عَٰلِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمۡطَرۡنَا عَلَيۡهَا حِجَارَةٗ مِّن سِجِّيلٖ مَّنضُودٖ ﴿٨٢﴾ جا کاتێك
فەرمانی ئێمە بۆ تیاچوونیان هات، شارۆچکەکەیانمان ژێرە و ژوور کرد و بە قوڕی سوورەوە کراوی وەك بەرد،
چین لەسەر چین بەرد بارانمان کرد. مُّسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَۖ وَمَا هِيَ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ بِبَعِيدٖ ﴿٨٣﴾ ۞ هەموو ئەو
بەردانە دیاری کراو بوون، لە لایەن پەروەردگارتەوە (کە بدات بەسەر تەوقە سەری کێدا) ئەم کارەسات و ئەم
بەرد بارانەش وەنەبێت زۆر دوور بێت لە ستەمکارانەوە (لە هەموو سەردەمێکدا، کاتێك ڕۆدەچن لە
تاوانکاریدا). وَإِلَىٰ مَدۡيَنَ أَخَاهُمۡ شُعَيۡبٗاۚ قَالَ يَٰقَوۡمِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ غَيۡرُهُۥۖ وَلَا تَنقُصُواْ

ٱلۡمِكۡيَالَ وَٱلۡمِيزَانَۖ إِنِّيٓ أَرَىٰكُم بِخَيۡرٖ وَإِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيۡكُمۡ عَذَابَ يَوۡمٖ مُّحِيطٖ ﴿٨٤﴾ بۆ لای خەڵکی
مەدیەنیش براو کەسی خۆتان (شوعەیب) مان بە پێغەمبەریێتی ڕەوانەکرد، ئەویش وتی: ئەی خزمەکانم بەندایەتی
خوا بکەن، هیچ خوایەکی ترتان نیە جگە لەو، هەروەها کەم و کووڕیش مەکەن لە پێوانەو کێشاندا، بەڕاستی
من بەچاك دەتانبینم و ڕزق و ڕۆزیتان باشەو لە خۆشیدان، بێگومان من دەترسم ئەگەر لە فەرمانی خوا دەرچن
ئێوە تووشی سزای ڕۆژێك ببن کە گەمارۆتان بدات و لێی ڕزگار نەبن. وَيَٰقَوۡمِ أَوۡفُواْ ٱلۡمِكۡيَالَ وَٱلۡمِيزَانَ
بِٱلۡقِسۡطِۖ وَلَا تَبۡخَسُواْ ٱلنَّاسَ أَشۡيَآءَهُمۡ وَلَا تَعۡثَوۡاْ فِي ٱلۡأَرۡضِ مُفۡسِدِينَ ﴿٨٥﴾ ئەی قەوم و خزمەکانم، با
پێوان و کێشانتان تێرو تەواوبێت و بە دادپەروەرانە ئەنجامی بدەن، شتومەکی خەڵکی کەم نرخ مەکەن و (فێڵیان
لێ مەکەن) و خراپەکاری مەکەن لە زەویدا و تۆوی خراپە مەچێنن. بَقِيَّتُ ٱللَّهِ خَيۡرٞ لَّكُمۡ إِن كُنتُم
مُّؤۡمِنِينَۚ وَمَآ أَنَا۠ عَلَيۡكُم بِحَفِيظٖ ﴿٨٦﴾ ئەوەی خوای گەورە بۆتان دەهێڵێتەوە لە قازانج و حەڵاڵی کردووە
بۆتان، ئەوە چاکترە لە زۆرێکی حەرام، ئەگەر ئێوە ئیماندار بن، منیش لێپرسراو نیم بەرامبەر ئێوە (بەڵکو حەق و
ڕاستیتان پێ ڕادەگەیەنم). قَالُواْ يَٰشُعَيۡبُ أَصَلَوٰتُكَ تَأۡمُرُكَ أَن نَّتۡرُكَ مَا يَعۡبُدُ ءَابَآؤُنَآ أَوۡ أَن نَّفۡعَلَ فِيٓ
أَمۡوَٰلِنَا مَا نَشَٰٓؤُاْۖ إِنَّكَ لَأَنتَ ٱلۡحَلِيمُ ٱلرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾ خەڵکەکە وتیان: ئەی شوعەیب، ئایا نوێژەکەت فەرمانت
پێدەکات کە ئێمە واز بهێنین لەوەی باوو باپیرانمان پەرستوویانن، یاخود لە ماڵ و سامانماندا بەئارەزووی خۆمان
چیمان بوێت بیکەین و بەڕاستی تۆ زۆرهێمن و خاوەن ژیریت؟! (وادیارە گاڵتەیان پێکردووە، یان قەناعەتیان
بەژیری و لەسەرخۆیی بووە و سەریان سوڕماوە لەوەی کە دەیەوێت لە داب و نەریتی باوو باپیران دەربچێت).
قَالَ يَٰقَوۡمِ أَرَءَيۡتُمۡ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٖ مِّن رَّبِّي وَرَزَقَنِي مِنۡهُ رِزۡقًا حَسَنٗاۚ وَمَآ أُرِيدُ أَنۡ أُخَالِفَكُمۡ إِلَىٰ مَآ
أَنۡهَىٰكُمۡ عَنۡهُۚ إِنۡ أُرِيدُ إِلَّا ٱلۡإِصۡلَٰحَ مَا ٱسۡتَطَعۡتُۚ وَمَا تَوۡفِيقِيٓ إِلَّا بِٱللَّهِۚ عَلَيۡهِ تَوَكَّلۡتُ وَإِلَيۡهِ أُنِيبُ ﴿٨٨﴾
شوعەیب وتی: ئەی قەوم و خزمەکانم هەواڵم بدەنێ ئەگەر منتان بینی و بۆتان دەرکەوت کە لەسەر بەرنامەیەکی
ڕێك و ڕۆشنم لەلایەن پەروەردگارمەوە و هەر لەلایەن خۆشیەوە ڕزق و ڕۆزی جوان و باشی داومەتێ، منیش
نامەوێت قەدەغەی شتێکتان لێ بکەم، کەچی خۆم وەك ئێوە نەکەم (چی بە ئێوە بگەیەنم خۆم لە پێشدا ئەنجامی
دەدەم) من هیچم ناوێت تەنها چاکسازی نەبێت، بەگوێرەی توانام، ڕێکخستنی کارم بەدەستی کەس نیە
بەدەستی خوا نەبێت، پشت و پەنام هەر بەو بەستووە و هەر بۆ لای ئەویش دەگەڕێمەوە. وَيَٰقَوۡمِ لَا
يَجۡرِمَنَّكُمۡ شِقَاقِيٓ أَن يُصِيبَكُم مِّثۡلُ مَآ أَصَابَ قَوۡمَ نُوحٍ أَوۡ قَوۡمَ هُودٍ أَوۡ قَوۡمَ صَٰلِحٖۚ وَمَا قَوۡمُ لُوطٖ
مِّنكُم بِبَعِيدٖ ﴿٨٩﴾ ئەی قەوم و خزمانم ناکۆکی و دژایەتیتان لەگەڵ مندا، واتان لێ ناکات (ئەو ئایین و بیرو

باوەڕەی هێناومە لەلایەن خواوە بەدرۆی بزانن و) جا ئەو کاتە ئەوەی تووشی هۆزی نوح و هود و صالح بوو
تووشی ئێوەش بێت، خۆ هۆزی لوط لێتانەوە زۆر دوور نیە. وَٱسۡتَغۡفِرُواْ رَبَّكُمۡ ثُمَّ تُوبُوٓاْ إِلَيۡهِۚ إِنَّ رَبِّي
رَحِيمٞ وَدُودٞ ﴿٩٠﴾ داوای لێخۆشبوونیش لە پەروەردگارتان بکەن و واز بهێنن لە تاوان و خراپەکاری و پاشان
بگەڕێنەوە بۆ لای خوا، بێگومان پەروەردگاری من زۆر بەبەزەیی و میهرەبانە، زۆر بەسۆز و دلۆڤانە. قَالُواْ
يَٰشُعَيۡبُ مَا نَفۡقَهُ كَثِيرٗا مِّمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرَىٰكَ فِينَا ضَعِيفٗاۖ وَلَوۡلَا رَهۡطُكَ لَرَجَمۡنَٰكَۖ وَمَآ أَنتَ عَلَيۡنَا
بِعَزِيزٖ ﴿٩١﴾ خزمانی نالەبار وتیان: ئەی شوعەیب، ئێمە تێناگەین لە زۆربەی ئەو باسانەی کە تۆ دەیڵێیت،
ئێمەش بەڕاستی تۆ بەلاواز دەبینین لەناو خۆماندا (وادەزانین ناتوانیت بەرەنگاری ئەم هەموو خەڵکە بکەیت،
ئەمەی تۆ باسی دەکەیت پێویستی بەهێزو تواناییەکی زۆر هەیە) و خۆ ئەگەر خزمەکانت نەبوایە بەرد بارانمان
دەکردیت، وەنەبێت تۆ هیچ تواناو دەسەڵاتێکت هەبێت بەسەرماندا. قَالَ يَٰقَوۡمِ أَرَهۡطِيٓ أَعَزُّ عَلَيۡكُم مِّنَ
ٱللَّهِ وَٱتَّخَذۡتُمُوهُ وَرَآءَكُمۡ ظِهۡرِيًّاۖ إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعۡمَلُونَ مُحِيطٞ ﴿٩٢﴾ شوعەیب وتی: ئەی هۆزو خزمانم ئایا
کەس و کارم بەلای ئێوەوە بە تواناو دەسەڵاتدارترە لە خوا؟! لەکاتێکدا ئەو زاتەتان فەرامۆش کردووە و گوێ
نادەن بە فەرمانەکانی، بەڕاستی پەروەردگارم ئاگادارە بەوەی ئێوە ئەنجامی دەدەن. وَيَٰقَوۡمِ ٱعۡمَلُواْ عَلَىٰ
مَكَانَتِكُمۡ إِنِّي عَٰمِلٞۖ سَوۡفَ تَعۡلَمُونَ مَن يَأۡتِيهِ عَذَابٞ يُخۡزِيهِ وَمَنۡ هُوَ كَٰذِبٞۖ وَٱرۡتَقِبُوٓاْ إِنِّي مَعَكُمۡ
رَقِيبٞ ﴿٩٣﴾ ئەی هۆزو خزمانم ئێوە کاری خۆتان بکەن چەندە تواناتان هەیە، منیش کاری خۆم لەسەر
بەرنامەی خۆم ئەنجام دەدەم، لەمەولا دەردەکەوێت و دە زانن کێ سزای بۆ دێت و سەرشۆڕی دەکات، کێش
درۆزنە، ئێوە چاوەڕێ بن بەڕاستی منیش لەگەڵتاندا چاوەڕێم. وَلَمَّا جَآءَ أَمۡرُنَا نَجَّيۡنَا شُعَيۡبٗا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
مَعَهُۥ بِرَحۡمَةٖ مِّنَّا وَأَخَذَتِ ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ ٱلصَّيۡحَةُ فَأَصۡبَحُواْ فِي دِيَٰرِهِمۡ جَٰثِمِينَ ﴿٩٤﴾ کاتێکیش فەرمانی ئێمە
هات بۆ تیاچوونیان، شوعەیب و ئەوانەی بڕوایان هێنابوو لەگەڵیدا بەهۆی بەزەیی و لوطفی خۆمان ڕزگارمان
کردن و دەنگ و نرکەی تیاچوون تاوانکارو بێ بڕواکانی گرتەوە و جا هەموویان لە شوێن و جێگەی خۆیاندا
تیاچوون و بەچۆکدا هاتن لە بەرەبەیاندا. كَأَن لَّمۡ يَغۡنَوۡاْ فِيهَآۗ أَلَا بُعۡدٗا لِّمَدۡيَنَ كَمَا بَعِدَتۡ ثَمُودُ ﴿٩٥﴾
هەروەک لەوێ نەژیابن، ئاگاداربن، دەك مەدیەن لەووەلاتر بچێت هەروەك ثمود لەووەلاتر چوو. وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا
مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَا وَسُلۡطَٰنٖ مُّبِينٍ ﴿٩٦﴾ سوێندیش بێت بێگومان موسا پێغەمبەرمان نارد بەچەندەها بەڵگە و فەرمانی
دروستەوە، هاوڕێ لەگەڵ معجیزە و شتی سەرسوڕهێنەری ئاشکرادا... إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ وَمَلَإِيْهِۦ فَٱتَّبَعُوٓاْ أَمۡرَ

فِرۡعَوۡنَۖ وَمَآ أَمۡرُ فِرۡعَوۡنَ بِرَشِيدٖ ﴿٩٧﴾ بۆ لای فیرعەون و دارو دەستەی، کەچی خەڵکەکە شوێن فەرمانی
فیرعەون کەوتن، لەکاتێکیشدا کە کارو فەرمانی فیرعەون هەرگیز ڕاست و دروست و ژیرانە نەبوو (بەڵکو
ستەمکار بوو خۆی بەخوا دەدایە قەڵەم)...! يَقۡدُمُ قَوۡمَهُۥ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ فَأَوۡرَدَهُمُ ٱلنَّارَۖ وَبِئۡسَ ٱلۡوِرۡدُ
ٱلۡمَوۡرُودُ ﴿٩٨﴾ لە ڕۆژی قیامەتیشدا فیرعەون پێش قەوم و شوێنکەوتووانی دەکەوێت و ئینجا دەیانباتە ناو ئاگری
دۆزەخ، ئای چەند خراپە ئەو چوونە ژوورەوەیە و ئەو شوێنەی دەچنە ناوی. وَأُتۡبِعُواْ فِي هَٰذِهِۦ لَعۡنَةٗ وَيَوۡمَ
ٱلۡقِيَٰمَةِۚ بِئۡسَ ٱلرِّفۡدُ ٱلۡمَرۡفُودُ ﴿٩٩﴾ ئەوانە لەم دنیادا نەفرین و دەنگوباسی خراپ شوێنیشیان خرا، لە ڕۆژی
قیامەتیشدا، (بەشیان هەر دووریە لەڕەحم و بەزەیی خوا) و ئای چەند خراپە ئەو بەخشینەی پێیان بەخشراوە.
ذَٰلِكَ مِنۡ أَنۢبَآءِ ٱلۡقُرَىٰ نَقُصُّهُۥ عَلَيۡكَۖ مِنۡهَا قَآئِمٞ وَحَصِيدٞ ﴿١٠٠﴾ ئەوەی کە باسکرا هەندێك بوو لە هەواڵی
خەڵکی ئەو شارو شارۆچکانە، بۆت دەگێڕینەوە، هەندێك لەو شارو دێهاتانە ماون و هەندێکی تری بەتەواوی
وێران بوون. وَمَا ظَلَمۡنَٰهُمۡ وَلَٰكِن ظَلَمُوٓاْ أَنفُسَهُمۡۖ فَمَآ أَغۡنَتۡ عَنۡهُمۡ ءَالِهَتُهُمُ ٱلَّتِي يَدۡعُونَ مِن دُونِ
ٱللَّهِ مِن شَيۡءٖ لَّمَّا جَآءَ أَمۡرُ رَبِّكَۖ وَمَا زَادُوهُمۡ غَيۡرَ تَتۡبِيبٖ ﴿١٠١﴾ ئێمە ستەممان لێنەکردن و بەڵکو هەر خۆیان
ستەمیان لە خۆیان کرد، ئەوسا ئەو پەرستراوانەیان کە لەجیاتی خوا هاواریان لێ دەکردن، فریای هیچ شتێکیان
نەکەوتن کاتێك فەرمانی پەروەردگاری تۆ هات، هیچیان بۆ زیاد نەکردن جگە لە تیاچوون نەبێت. وَكَذَٰلِكَ
أَخۡذُ رَبِّكَ إِذَآ أَخَذَ ٱلۡقُرَىٰ وَهِيَ ظَٰلِمَةٌۚ إِنَّ أَخۡذَهُۥٓ أَلِيمٞ شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾ ئا بەو شێوەیەش تۆڵەسەندنی
پەروەردگاری تۆ، کاتێك تۆڵە دەسێنێت لە خەڵکی شارو دێهاتەکان لەحاڵێکدا کە یاخی و ستەم پیشە بوون،
بەڕاستی تۆڵەسەندنەکەی زۆر بەئێش و بەهێزو توندە. إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗ لِّمَنۡ خَافَ عَذَابَ ٱلۡأٓخِرَةِۚ ذَٰلِكَ
يَوۡمٞ مَّجۡمُوعٞ لَّهُ ٱلنَّاسُ وَذَٰلِكَ يَوۡمٞ مَّشۡهُودٞ ﴿١٠٣﴾ بێگومان لەو بەسەرهاتەدا نیشان و پەندو ئامۆژگاری هەیە بۆ
کەسێك لە سزای ڕۆژی دوایی بترسێت، ئەوە ڕۆژێکە خەڵکی بۆی کۆ دەکرێنەوە و ئەوە ڕۆژێکە خەڵکی
هەموو ئامادە کراون و هەمووان لەبەرچاون دەبن تیایدا. وَمَا نُؤَخِّرُهُۥٓ إِلَّا لِأَجَلٖ مَّعۡدُودٖ ﴿١٠٤﴾ ئێمە بەرپابوونی
ئەو ڕۆژە دوانا‌خەین مەگەر بۆ کاتێکی کەم و سنووردار نەبێت. يَوۡمَ يَأۡتِ لَا تَكَلَّمُ نَفۡسٌ إِلَّا بِإِذۡنِهِۦۚ
فَمِنۡهُمۡ شَقِيّٞ وَسَعِيدٞ ﴿١٠٥﴾ ئەو ڕۆژەی کە ئەو ڕووداوە پێش دێت مەگەر خوای گەورە مۆڵەت بدات، ئەگینا
کەس بۆی نیە قسە بکات، ئەوسا خەڵکەکە دەبنە دوو کۆمەڵ، کۆمەڵێك بەدبەخت و چارەڕەش، کۆمەڵێکیش
بەختەوەرو کامەران. فَأَمَّا ٱلَّذِينَ شَقُواْ فَفِي ٱلنَّارِ لَهُمۡ فِيهَا زَفِيرٞ وَشَهِيقٌ ﴿١٠٦﴾ جا ئەوانەی بەدبەخت و چارە

ڕەش بوون، ئەوە لەناو ئاگردان، هەناسە هەڵمژین و هەناسە دانەوەیان زۆر سەخت و دژوارە . خَٰلِدِينَ فِيهَا
مَا دَامَتِ ٱلسَّمَٰوَٰتُ وَٱلۡأَرۡضُ إِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَۚ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٞ لِّمَا يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾ ۞ بۆ هەمیشەش تیایدا
دەمیننەوە تا ئاسمانەکان و زەوی هەبێت (کە ئەویش بۆ هەتاهەتایی دروست کراوە لە قیامەتدا) و مەگەر
پەروەردگارت ویستی (گۆڕانکاری) هەبێت، بەڕاستی پەروەردگارت کارایە بۆ هەرشتێك بیەوێت. وَأَمَّا ٱلَّذِينَ
سُعِدُواْ فَفِي ٱلۡجَنَّةِ خَٰلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ ٱلسَّمَٰوَٰتُ وَٱلۡأَرۡضُ إِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَۖ عَطَآءً غَيۡرَ مَجۡذُوذٖ ﴿١٠٨﴾
ئەوانەش کە کامەران و بەختیار کراون ئەوە لە بەهەشتدان، بۆ هەتاهەتایی تیایدا دەمیننەوە هەتا ئاسمانەکان و
زەوی هەبێت (کە ئەویش بۆ هەتاهەتایی دروست کراوە لە قیامەتدا) و مەگەر پەروەردگارت ویستی
(گۆڕانکاری) هەبێت، ئەمەش بەخششێکە هەرگیز کۆتایی نایەت. فَلَا تَكُ فِي مِرۡيَةٖ مِّمَّا يَعۡبُدُ هَٰٓؤُلَآءِۚ مَا
يَعۡبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعۡبُدُ ءَابَآؤُهُم مِّن قَبۡلُۚ وَإِنَّا لَمُوَفُّوهُمۡ نَصِيبَهُمۡ غَيۡرَ مَنقُوصٖ ﴿١٠٩﴾ جا هیچ لە گوماندا
مەبە لە پووچەڵی و بێ سوودی ئەوەی ئەو بێ بڕوایانە دەیپەرستن و شوێنی کەوتوون، ئەوەی دەیپەرستن هیچ
نیە جگە وێنەی ئەوە نەبێت کە باوو باپیریان پێشتر دەیانپەرست، بێگومان ئێمەش بەتێرو تەواو بێ کەم و
کوڕی پاداشتی کارو کردەوەیان دەدەینەوەوَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا مُوسَى ٱلۡكِتَٰبَ فَٱخۡتُلِفَ فِيهِۚ وَلَوۡلَا كَلِمَةٞ سَبَقَتۡ
مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيۡنَهُمۡۚ وَإِنَّهُمۡ لَفِي شَكّٖ مِّنۡهُ مُرِيبٖ ﴿١١٠﴾ سوێند بەخوا بەڕاستی ئێمە بەرنامەمان بە موسا
بەخشی، کەچی جیاوازی تیدا دروست کرا، جا لەبەرئەوە نەبوایە کە خوای تۆ بڕیاریداوە (دادگاییان دوا بخات)
هەر ئێستە دادگایی دەکردن و تۆڵەی لێ دەسەندن، کەچی بەڕاستی ئەو بێ بڕوایانە هەر لەگوماندان لێی و
خەڵکیش تووشی گومان دەکەن. وَإِنَّ كُلّٗا لَّمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمۡ رَبُّكَ أَعۡمَٰلَهُمۡۚ إِنَّهُۥ بِمَا يَعۡمَلُونَ خَبِيرٞ ﴿١١١﴾
بەڕاستی هەموو ئەوانە پەروەردگارت پاداشتی کردەوەکانیان بەتەواوی دەداتەوە، بێگومان ئەو زاتە زۆر ئاگادارە
بەوەی ئەوان ئەنجامی دەدەن و دەیکەن. فَٱسۡتَقِمۡ كَمَآ أُمِرۡتَ وَمَن تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطۡغَوۡاْۚ إِنَّهُۥ بِمَا تَعۡمَلُونَ
بَصِيرٞ ﴿١١٢﴾ ئەی محمد (ﷺ) کەوابوو چۆن فەرمانت پێدراوە، هەروا بەڕاست و بەرێکی فەرمانەکان بەجێ بهێنە،
هەروەها ئەو کەسانەش لەگەڵ تۆدان و گەڕاونەتەوە بۆ لای خواو تەوبەیان کردووە، نەکەن لە سنووری فەرمانی
خوا دەرچن، چونکە بەڕاستی ئەو زاتە زۆر بینایە بەو کردەوانەی کە دەیکەن. وَلَا تَرۡكَنُوٓاْ إِلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ
فَتَمَسَّكُمُ ٱلنَّارُ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِنۡ أَوۡلِيَآءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿١١٣﴾ نەکەن مەیلی دڵتان لەگەڵ
ئەوانەدا بێت کە ستەمیان کردووە و لەخوا یاخی بوون، چونکە ئەو کاتە ئاگر دەتانسوتێنێت، کەسیش جگە لە
خوا پشتیوانتان نابێت، لەوەودوایش یارمەتی نادرێن. وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ طَرَفَيِ ٱلنَّهَارِ وَزُلَفٗا مِّنَ ٱلَّيۡلِۚ إِنَّ

ٱلۡحَسَنَٰتِ يُذۡهِبۡنَ ٱلسَّيِّـَٔاتِۚ ذَٰلِكَ ذِكۡرَىٰ لِلذَّٰكِرِينَ ﴿١١٤﴾ نوێژیش بەچاکی ئەنجام بدە لەهەردوو سەری
ڕۆژەوە (کە نیوەڕۆ و عەسرە) و لە سێ کاتەکەی شەویشدا کە (مەغریب و عیشاو بەیانی) یە، نزیکن لە
ئەمسەرو ئەوسەری ڕۆژەوە، بەڕاستی کردەوە چاکەکان کردارە خراپەکان لادەبات و گوناهەکان دەشۆنەوە، ئەوە
ئامۆژگاری و بیرخەرەوەیە بۆ ئەوانەی یادی خوا دەکەن. وَٱصۡبِرۡ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجۡرَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿١١٥﴾
خۆشت بگرەو بە ئارامبە، چونکە بێگومان خوای گەورە پاداشتی چاکەخوازان بەزایە نادات. فَلَوۡلَا كَانَ مِنَ
ٱلۡقُرُونِ مِن قَبۡلِكُمۡ أُوْلُواْ بَقِيَّةٖ يَنۡهَوۡنَ عَنِ ٱلۡفَسَادِ فِي ٱلۡأَرۡضِ إِلَّا قَلِيلٗا مِّمَّنۡ أَنجَيۡنَا مِنۡهُمۡۗ وَٱتَّبَعَ
ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مَآ أُتۡرِفُواْ فِيهِ وَكَانُواْ مُجۡرِمِينَ ﴿١١٦﴾ جا ئەوە بۆ لەناو خەڵکی زەمانی پێش ئێوەدا کەسانی ژیرو
دیندار نەبوو، کە بەرگریان لە خراپەو تاوان بکردایە لە زەویدا، مەگەر کەمێك نەبێت لەوانەی کە ڕزگارمان
کردن لێیان، چونکە زۆربەیان لە سنووری فەرمانی خوا دەرچوون و شوێن ڕابواردنی دنیاو ئارەزوو کەوتن، ئیتر
بەو کردەوە ناشیرینەیان چوونە ڕیزی تاوانبارو خراپە کارانەوە. وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهۡلِكَ ٱلۡقُرَىٰ بِظُلۡمٖ وَأَهۡلُهَا
مُصۡلِحُونَ ﴿١١٧﴾ پەروەردگارت بە ستەم خەڵکی شارو دێهاتەکان لەناو نابات، لەکاتێکدا خەڵکەکەی چاکەخواز و
چاکساز بن. وَلَوۡ شَآءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ ٱلنَّاسَ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗۖ وَلَا يَزَالُونَ مُخۡتَلِفِينَ ﴿١١٨﴾ خۆ ئەگەر پەروەردگارت
بیویستایە ئەوە هەموو خەڵکی دەکرد بەیەك تاقم و کۆمەڵ، (بەڵام) بەردەوامیش ئەو خەڵکە جیاوازن لەنێوانی
یەکتردا لە ئایین و بەرنامە و بۆچووندا... إِلَّا مَن رَّحِمَ رَبُّكَۚ وَلِذَٰلِكَ خَلَقَهُمۡۗ وَتَمَّتۡ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَأَمۡلَأَنَّ
جَهَنَّمَ مِنَ ٱلۡجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ أَجۡمَعِينَ ﴿١١٩﴾ مەگەر ئەوەی بەزەیی پەروەردگارت گرتبێتیەوە، هەر بۆ ئەوە
مەبەستەش خوای گەورە دروستی کردوون، (واتە: بەشێوەیەك دروستی کردوون بتوانن ئازادی بیروباوەڕو
بۆچوونیان هەبێت، ئینجا ڕێگەی ڕاستیان پێ بڵێت و بۆیان ڕوون بکاتەوە) و بڕیاری پەروەردگاری تۆ
دەرچووە و تەواو بووە، کە: دۆزەخ پڕ دەکەم لەگرۆی پەری و خەڵکی (ئەوانەی خۆیان شیاوی ئاگر
دەکەن). وَكُلّٗا نَّقُصُّ عَلَيۡكَ مِنۡ أَنۢبَآءِ ٱلرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِۦ فُؤَادَكَۚ وَجَآءَكَ فِي هَٰذِهِ ٱلۡحَقُّ وَمَوۡعِظَةٞ
وَذِكۡرَىٰ لِلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿١٢٠﴾ ئەی محمد (ﷺ) هەموو ئەوانەشت بۆ دەگێڕینەوە لە چیرۆك و هەواڵی پێغەمبەران،
ئەوەی کە دڵی تۆی پێ دامەزرێنین و دڵنیات بکەین، دڵنیاش بە کە لەم هەواڵانەدا حەق و ڕاستیت بۆ هات
و بۆت ڕوونکرایەوە، هەروەها ئامۆژگاری و بیرخستەوەی باشی تێدابوو بۆ ئیمانداران. وَقُل لِّلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ
ٱعۡمَلُواْ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمۡ إِنَّا عَٰمِلُونَ ﴿١٢١﴾ بڵێ بەوانەش ئیمان ناهێنن و نیازیان وایە فەرمانبەرداری تۆ نەبن، ئێوە
لە شوێنی خۆتاندا کاری خۆتان بکەن و بەڕاستی ئێمەش هەمیشە خەریك دەبین و کاری خۆمان دەکەین.

وَٱنتَظِرُوٓاْ إِنَّا مُنتَظِرُونَ﴿١٢٢﴾ بەردەوامیش چاوەڕێی دەرئەنجامی کاری هەردوو لا بکەن و ئێمەش بەڕاستی چاوەڕێین. وَلِلَّهِ غَيۡبُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَإِلَيۡهِ يُرۡجَعُ ٱلۡأَمۡرُ كُلُّهُۥ فَٱعۡبُدۡهُ وَتَوَكَّلۡ عَلَيۡهِۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعۡمَلُونَ ﴿١٢٣﴾ هەر بۆ خوایە نهێنی و نادیارەکانی ئاسمانەکان و زەوی، هەموو کارو فەرمانیش هەر بۆ لای ئەو زاتە دەگەڕێتەوە، دەی کەوابوو ئەو بپەرستە و تەنها پشت بەو ببەستە، هەرگیز خوای پەروەردگارت بێ ئاگا نیە لەوەی کە ئێوە دەیکەن و ئەنجامی دەدەن...............................................................